

Suvestinė redakcija nuo 2020-03-19 iki 2020-08-21

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-02, i. k. 2015-04958

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-246

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.1 ir 9.2 papunkčiais ir atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas bei siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė
Baltraitienė

Virginija

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-246
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2019 m. kovo 12 d. įsakymo Nr. 3D-135
redakcija)

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „SU
„NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 9 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2019/71 (OL 2018 L 16, p. 1), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2019/94 (OL 2018 L 19, p. 5), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2018/1077 (OL 2018 L 194, p. 44), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 69), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2018/746 (OL 2018 L 125, p. 1), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms

išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. vasario 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2017/723 (OL 2017 L 107, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 9 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2019/71 (OL 2018 L 16, p. 1), 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/2393, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, ir (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos (OL 2017 L 350, p. 15), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Programos administravimo taisyklės), ir Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Šių taisyklių tikslas – nustatyti paramos pagal Programos priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ (toliau – priemonė) įgyvendinimo tvarką.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. Sutrumpinimai:

3.1.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.1.2. **EB** – Europos Bendrija.

3.1.3. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.1.4. **PPIS** – Paraiškų priėmimo informacinė sistema.

3.1.5. **ŽŪIKVC** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

3.1.6. **VMT** – Valstybinė miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

3.2. Sąvokos:

3.2.1. **Atrankinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai iškertama dalis tam tikro amžiaus, kokybės, matmenų ar būklės medyno medžių, siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiaamžį medyną.

3.2.2. **Deklaruotas laukas** – Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

3.2.3. **Deklaruotas plotas** – Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo kompensacinių išmokų, plotų suma.

3.2.4. **Duomenų neatitiktis** – pateiktų duomenų nesutapimas su tikrove, kai jų nepataisius negalima tinkamai administruoti paramos, apskaičiuoti jos sumos.

3.2.5. **Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“** – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

3.2.6. **Ilgalaikė sankcija** – pagal Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

3.2.7. **Kompensacinė išmoka** – teisės aktų nustatyta tvarka fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama finansinė parama dėl gamtinių kliūčių žemės ūkio gamybai konkrečioje vietovėje negautoms prarastoms pajamoms ir patirtoms papildomoms išlaidoms kompensuoti.

3.2.8. **Kontrolinis žemės sklypas** (toliau – KŽS) – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masių, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorines žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų rinkinyje (toliau – KŽS_DR5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

3.2.9. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – Valdų registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

3.2.10. **Minimali žemės ūkio veikla** – TI taisyklių III skyriuje apibrėžta privalomoji žemės ūkio veikla.

3.2.11. **Miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų auginimą (įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą) ir naudojimą.

3.2.12. **Natūrali pieva** – savaime auganti, nearta ir nepersėta pieva.

3.2.13. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio paskirties žemės ar kito ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame vykdo žemės ir (arba) miškų ūkio veiklą, deklaravimas. Neteisingu deklaravimu taip pat laikomi visi didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto deklaravimo atvejai, apibrėžti TI taisyklių 4.13.1–4.13.3 papunkčiuose.

3.2.14. **Pagrindinis miško kirtimas** – brandžių, bręstančių (retų ar įsiterpusių į kertamus brandžius medynus) medynų ar brandžių medžių kirtimas.

3.2.15. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus priemonės reikalavimus paramai gauti ir kuriam išmokama kompensacinė išmoka.

3.2.16. **Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiška** (toliau – paraiška) – elektroniniu būdu užpildytas TI taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į PPIS įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesioginę išmoką už plotą, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

3.2.17. **Pareiškėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, nustatyta tvarka Agentūrai pateikęs paraišką gauti kompensacinę išmoką.

3.2.18. **Pareiškėjo ar paramos gavėjo duomenų ir dokumentų patikra** (toliau – patikra) – fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas.

3.2.19. **Plynasis pagrindinis miško kirtimas** (toliau – plynasis miško kirtimas) – pagrindinis miško kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.

3.2.20. **Pusiaus natūrali pieva** – seniau kaip prieš penkerius metus arta arba įsėta pieva.

3.2.21. **Sanitarinis miško kirtimas** – miško kirtimas, kai siekiant išvengti ligų ar miško kenkėjų plitimo kertami dėl stichinių nelaimių ar biotinių veiksnių sudarkyti ar žuvę medynai, pažeisti, džiūstantys medžiai ir sausuosiai, vėjavartos ar vėjalaužos.

3.2.22. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

3.2.23. **Vidinės miškotvarkos projektas** – miškų ūkio veiklos valstybinėse ir privačiose miškų valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje planas, kuriuo nustatoma konkrečių miško tvarkymo priemonių tose valdose ar žemėje sistema.

3.2.24. **Žemės ūkio naudmenų ar kitas laukas** (toliau – laukas) – vieno žemės ūkio veiklos subjekto dirbamas vientisas žemės ūkio naudmenų ar kitas plotas.

3.2.25. **Žemės ūkio paskirties žemė** – bet koks žemės plotas, naudojamas kaip ariamoji žemė, daugiametė ganykla arba pieva, arba daugiamečiams pasėliams auginti, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnyje.

3.2.26. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Valdų registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Programoje, Programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIEMONĖS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSNIAI TIKSLAI

5. Priemonės prioritetai:
 - 5.1. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;
 - 5.2. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;
 - 5.3. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.
6. Priemonės tikslinės sritys:
 - 6.1. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, įskaitant „Natura 2000“ vietoves, teritorijas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ūkininkauti skirtas gamtinių požiūriu didelės vertės teritorijas bei Europos kraštovaizdžius;
 - 6.2. anglies dioksido konservavimas ir sekvestracija žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose;
 - 6.3. vietos plėtra kaimo vietovėse.
7. Priemonės kompleksinis tikslas – aplinkos išsaugojimas, klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jo – padės išsaugoti genetinę ir rūšinę pievų ir miškų ekosistemų įvairovę, padidinti jų atsparumą ir užtikrins ekologinių procesų nenutrūkstumą.

IV SKYRIUS

REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonę remiamos veiklos sritys, susijusios su biologinės įvairovės geros apsaugos būklės užtikrinimu, nustatant ir pritaikant ūkinės veiklos galimybes ir ūkininkavimo būdą taip, kad jis nekeltų pavojaus atskirų rūšių ir buveinių paplitimo arealams, ir su augančiu visuomenės poreikiu švariai ir sveikai aplinkai:
 - 8.1. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už kiekvieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas;
 - 8.2. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už kiekvieną miško hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje arba kitoje gamtinių požiūriu vertingoje teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

V SKYRIUS

GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjais gali būti:
 - 9.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ – fiziniai ir juridiniai asmenys, kurių žemės ūkio valda (toliau – valda) arba jos dalis patenka į „Natura 2000“ vietovę;

9.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ – privačių miškų valdytojais (privačių miškų savininkais arba jų valdos nariais) ir (ar) privačių miškų valdytojų asociacijomis, kurių valda arba jos dalis yra „Natura 2000“ vietovėje arba už jos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, išskirtoje vadovaujantis 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 1992 L 206, p. 7) 10 straipsnio nuostatomis (toliau – Buveinių direktyva). Gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje esančioje valdoje ar jos dalyje turi būti nustatyta EB svarbos paukščių veisimosi vieta, vadovaujantis 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL 2010 L 20, p. 7) (toliau – Paukščių direktyva) I priedu.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

10. Kompensacinės išmokos mokamos pareiškėjams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ numatyta tvarka ir jos duomenys atnaujinti TI taisyklėse nurodytais terminais;

10.2. pareiškėjas, kuris yra juridinis asmuo, neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra), o pareiškėjas, kuris yra fizinis asmuo – tik Sodrai. Atitiktis šiam kriterijui vertinama nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki kitų kalendorinių metų birželio 1 d. Ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla yra finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės biudžeto, bei juridiniams / fiziniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai. Pareiškėjui (juridiniam / fiziniam asmeniui) neiškelta byla dėl bankroto ir jis nėra likviduojamas. Atitiktis šiam reikalavimui gali būti tikslinama paraiškos vertinimo metu;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

10.3. pareiškėjas privalo deklaruoti visą valdomą žemės ūkio paskirties ir (ar) miško žemę:

10.3.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ deklaruotas žemės ūkio naudmenų plotas:

10.3.1.1. „Natura 2000“ vietovėje, kurioje pagal Paukščių ar (ir) Buveinių direktyvas nustatyti žemės ūkio veiklos apribojimai, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha, susidedantis iš laukų, kurių plotas ne mažesnis kaip 0,1 ha:

10.3.1.2. kuriame (-iuose) taikomas bent vienas iš taisyklių 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų. Pareiškėjas PPIS patikrina, ar valdai (ar jos daliai) galioja žemės naudojimo apribojimai ūkinei veiklai. Jei valdai (jos daliai) taikomas bent vienas iš nurodytų apribojimų, įbraižo deklaruojamą plotą ir paraiškos 15 lentelės atitinkamame langelyje šį apribojimą pažymi „X“. Jei konkrečiam plotui taikomas daugiau nei vienas iš taisyklių 15.1–

15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, pareiškėjas privalo juos visus pažymėti taip, kaip nurodyta pirmiau;

10.3.1.3. kurie yra integruoti į dabartinę nacionalinę saugomų teritorijų sistemą (sąrašas skelbiamas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tinklalapyje www.vstt.lrv.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

10.3.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ deklaruotas bendras tinkamas paramai miško plotas „Natura 2000“ miškų teritorijoje ar už jos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje (EB svarbos paukščių veisimosi vietoje), kurioje nustatyti konkrečiai vietovei taikomi papildomi privalomi apribojimai, susiję su *Paukščių* ir *Buveinių* direktyvų įgyvendinimu, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha. „Natura 2000“ miškų teritorijoje esančioje valdoje ar jos dalyje turi būti aptinkama Europos Bendrijos svarbos miško buveinė (9010 *vakarų taiga, 9020 *plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 žolių turtingi eglynai, 9060 spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *pelkėti lapuočių miškai, 9160 skroblynai, 9180 *griovų ir šlaitų miškai, 9190 sausieji ąžuolynai, 91D0 *pelkiniai miškai, 91E0 aliuviniai miškai, 91F0 paupių guobynai, 91T0 kerpiniai pušynai) ir (ar) potenciali buveinė ir (arba) nustatyta EB svarbos rūšies radavietė ar jos buveinė;

10.4. specifiniai reikalavimai pareiškėjams pagal atskiras veiklos sritis:

10.4.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“:

10.4.1.1. pareiškėjas privalo laikytis TI taisyklių III skyriuje apibrėžtų žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų:

10.4.1.1.1. pievas nušienauti bent 1 kartą per metus nuo einamųjų metų birželio 15 d. iki spalio 30 d. (įskaitytinai);

10.4.1.1.2. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. juodajame pūdyme nevykdoma jokia žemės ūkio gamyba (t. y. sėja, auginimas ir derliaus nuėmimas) einamųjų metų produkcijai gauti. Juodasis pūdymanas turi būti periodiškai įdirbamas taip, jog jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių. Nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. žaliajame pūdyme nevykdoma jokia žemės ūkio gamyba einamųjų metų produkcijai gauti, t. y. negali būti ganomi gyvuliai, šienaujama žolė (išskyrus žaliosios masės susmulkinimą ir įterpimą į dirvą) arba auginami kiti nei žoliniai (TI taisyklių 2 priedo V skyriuje pateikto Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriaus (toliau – TI klasifikatoriaus) III grupėje ir kodais GPŽ, GPA deklaruojami) augalai. Žaliajame pūdyme auginami dirvos struktūrai gerinti skirti žoliniai augalai ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. turi būti įterpiami į dirvą (žaliosios masės susmulkinimas ir įterpimas į dirvą nėra laikomas žemės ūkio gamybos vykdymu), o prieš įterpiant į dirvą, draudžiama nuimti šių augalų derlių;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

10.4.1.1.3. sodų ir uogynų tarpueilius (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) periodiškai įdirbti (mechaniškai arba chemiškai) taip, kad juose būtų sunaikintos piktžolės. Sodų ir uogynų (deklaruojamų TI klasifikatoriaus kodais: OBS, KRS, SLS, VYS, TRS, KTS, ASU, JSU, RSU, BSU, AVU, ARU, SVU, ŠIU, GEU, BKU, SPU, PUU, ŠAU, ERK, GUD, ŠRM, SMD, AKT, RŠT) tarpueilius, kuriuose yra pieva, nušienauti ne mažiau kaip 1 kartą per metus nuo einamųjų metų birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d. Soduose ir uogynuose iš

deklaruojamų laukų ploto iki minėtos datos pašalinti negyvus vaismedžius, vaiskrūmius ir jų liekanas;

10.4.1.1.4. Nemuno deltos užliejamų pievų teritorijoje, kuri priskiriama prie vietovių, kuriose esama specifinių kliūčių, kategorijos (Lumpėnų, Stoniškių, Kintų ir Rusnės seniūnijose), žolės ritinius išvežti iš laukų iki spalio 1 d.;

10.4.1.1.5. žemės ūkio augalų plotuose ariamojoje žemėje iki derliaus nuėmimo užtikrinti, kad žemės ūkio augalai dominuotų ir kad jie nebūtų visiškai sunykę;

10.4.1.2. pareiškėjas privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4.1.3. jei valdoje vykdomi tręšimo darbai, ūkiai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 30 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti ir įgyvendinti tręšimo planus, nurodytus Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

10.4.1.4. ūkiai, tręšiantys organinėmis ir (arba) mineralinėmis trąšomis iki 30 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, ūkiai, valdoje naudojantys kalkinimo medžiagas, privalo pildyti Programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-254 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, 2 priede nurodytą Trąšų ir kalkinimo medžiagų naudojimo apskaitos žurnalą. Žurnalas turi būti užpildytas per 5 darbo dienas (žurnalas gali būti pildomas per PPIS ir saugomas elektroninėje laikmenoje). Žurnalas turi būti saugomas visą prisiimtų įsipareigojimų laikotarpį ir metus jam pasibaigus, ir pateikiamas, Agentūros darbuotojui paprašius, Agentūros vykdomų patikrų vietoje metu;

10.4.1.5. jei valdoje naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, pareiškėjas privalo pildyti Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“, 3 priede nurodytą Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą, kuris turi būti užpildomas ne vėliau kaip per 24 valandas nuo profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų panaudojimo per PPIS (žurnalas taip pat gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje arba popierinės formos);

10.4.1.6. pareiškėjai, kurie valdose privalo laikytis nustatytų ganymo ar šienavimo terminų tvarkydami pievas ir (ar) ganyklas, privalo pildyti Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalą (toliau – žurnalas), kurio forma pateikta šių taisyklių 2 priede, nurodydami šienavimo datą. Atlikus pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbus, žurnalas užpildomas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Žurnalas gali būti pildomas per PPIS, tačiau Agentūros vykdomų patikrų ūkyje metu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas užpildytą žurnalą popierine forma privalo pateikti Agentūros darbuotojui;

10.4.1.7. reikalavimai, nurodyti taisyklių 10.4.1.2 ir 10.4.1.4 papunkčiuose, taikomi pareiškėjams, kurie valdose privalo laikytis papildomo ūkinės veiklos apribojimo, nurodyto taisyklių 15.2. papunktyje;

10.4.1.8. dokumentai, nurodyti taisyklių 10.4.1.2–10.4.1.6 papunkčiuose, privalo būti saugomi visą įsipareigojimų laikotarpį;

10.4.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“:

10.4.2.1. deklaruojant valdą „Natura 2000“ teritorijoje:

10.4.2.1.1. pareiškėjas PPIS patikrina, ar valdai (ar jos daliai) taikomas bent vienas iš taisyklių 17.1–17.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų (ar valda (jos dalis) patenka į sutartinius kodais PK, UK, NM ar DM pažymėtus plotus). Jei valdai (jos daliai) taikomas bent vienas iš taisyklių 17.1–17.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, įbraižo deklaruojamą plotą nurodytu kodu pažymėtame plote. Jei konkrečiam plotui taikomas daugiau nei vienas iš taisyklių 17.1–17.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, pareiškėjas pasirenka vieną iš jų.

„Natura 2000“ teritorijų plotai, kuriuose nustatyti taisyklių 17.1–17.4 papunkčiuose nurodyti apribojimai, yra skelbiami ŽŪKVC sukurtoje viešojo prieigoje <http://zuikvc.maps.arcgis.com/>;

10.4.2.1.2. jei pareiškėjo valdoje ar jos dalyje taikomas taisyklių 17.3 papunktyje nurodytas apribojimas (pažymėtas kodu NM), pareiškėjas privalo turėti Valstybinės miškų tarnybos (toliau – VMT) Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio išduotą leidimą kirsti mišką, kuriame būtų nurodyta, kad leidžiama vykdyti plynąjį miško kirtimą, paliekant papildomą skaičių neiškirstų žalių medžių. Jei pareiškėjas neplanuoja vykdyti plynojo kirtimo arba neturi leidimo kirsti mišką, deklaruoti valdą pagal taisyklių 17.3 papunktį draudžiama;

10.4.2.1.3. tais atvejais, kai valda (jos dalis) nepatenka į sutartinius kodais PK, UK, NM ar DM pažymėtus plotus arba kai PPIS pateiktos iš anksto nurodytos informacijos apie pareiškėjo valdoje (jos dalyje) nustatytus miškų ūkinės veiklos apribojimus nepakanka paraiškai pateikti arba valdoje įvyko tam tikrų pokyčių, susijusių su konkrečios „Natura 2000“ miško vietovės privalomaisiais apribojimais, pareiškėjas, teikiantis paraišką, privalo turėti valstybinio gamtinio rezervato, valstybinio parko ar biosferos rezervato direkcijos (toliau – saugomos teritorijos direkcija) pagal valdos buvimo vietą ne anksčiau kaip 2015 m. išduotą pažymą apie nustatytus privalomus veiklos apribojimus, kurie detalizuoti šių taisyklių 17 punkte. Pažymos apie valdoje nustatytus veiklos apribojimus privataus miško savininkams ar jų asociacijoms, siekiantiems paramos pagal priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“, išdavimo tvarkos aprašas yra patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2015 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-87 „Dėl Pažymos apie valdoje nustatytus veiklos apribojimus privataus miško savininkams ar jų asociacijoms, siekiantiems paramos pagal priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“, išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

10.4.2.1.4. pareiškėjas saugomos teritorijos direkcijai privalo pateikti miško valdymo teisę patvirtinantį dokumentą arba įgaliojimą (jei prašymą teikia įgaliotas asmuo) ir vieną iš šių dokumentų:

10.4.2.1.4.1. miško valdai parengtą ir patvirtintą galiojantį vidinės miškotvarkos projektą (arba vidinės miškotvarkos projektą, pakoreguotą pagal „Natura 2000“ teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus), kuriame nurodyti ūkinės veiklos apribojimai, sklypai ir plotas, kuriame jie taikomi;

10.4.2.1.4.2. VMT pažymą apie miškų valstybės kadastro duomenis (taksaciniai rodikliai, miškų žemėlapių fragmentas su pažymėtomis sklypo ribomis) (toliau – VMT pažyma);

10.4.2.1.4.3. arba miškininko specialisto išvadą apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (toliau – Išvada) (taisyklių 1 priedas). Šią Išvadą rengia VMT registruoti specialistai, kurie turi teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus.

Jei vidinės miškotvarkos projektas ar Išvada rengiama apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą, šių dokumentų rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) arba Miškų kadastro integruotoje informacinėje sistemoje (toliau – MKIIS).

Saugomų teritorijų direkčių pažymų išdavimo tvarka, informacija apie Išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lrv.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

10.4.2.2. deklaruojant valdą už „Natura 2000“ teritorijos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje:

10.4.2.2.1. jei pareiškėjo valda ar jos dalis patenka į EB svarbos paukščių veisimosi vietą (tuokvietę), kurioje draudžiami pagrindiniai miško kirtimai, vadovaujantis Miško kirtimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimo taisyklių patvirtinimo“, I priedo nuostatomis, pareiškėjas, teikiantis paraišką, turi turėti vidinės miškotvarkos projektą, kuriame nustatyti EB svarbos paukščių veisimosi vietoje (tuokvietėje) taikomi veiklos apribojimai, arba Išvadą. Vidinės miškotvarkos projekto ar Išvados rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota SRIS arba MKIIS. Informacija apie Išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.5. pareiškėjams pagal priemonę parama neteikiama, jei jie yra perleidėjai pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

11. Pareiškėjai, siekiantys paramos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“, gali pretenduoti į paramą už tą patį plotą ir pagal kitas Programos priemones, atsižvelgdami į paramos priemonių ir schemų suderinamumą, kuris pateikiamas TI taisyklių 2 priedo „Paramos suderinamumo matricoje“, jei jie laikosi savanoriškai prisiimtų įsipareigojimų pagal visas šias priemones. Pareiškėjai taip pat gali prašyti paramos už plotą pagal šią veiklos sritį, kai deklaruojami laukai ar jų dalys yra įbraižyti KŽS, kurių GKODAS bl3, bl9 (kuriuose tinkamas paramai tiesioginėmis išmokomis skirti plotas yra prilygintas 0, kai deklaruotini laukų kodai 5PT-3 (ekstensyvus šlapynių tvarkymas), MNN (meldinių nendrinukų buveinių saugojimas šlapynėse)).

12. Pareiškėjo atitiktis nustatytoms tinkamumo sąlygoms vertinama pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus, dokumentais pagrįstus bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.

13. Galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 3D-560 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodikos patvirtinimo“, priemonei netaikoma.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

14. Pareiškėjas visoje valdoje privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ (toliau – Valdymo reikalavimai), ir žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“ (toliau – GAAB reikalavimai).

15. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ pareiškėjas privalo laikytis visų jo teritorijoje taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais (bent vieno iš jų):

15.1. draudžiama suarti pievas ar ganyklas (taip pat ir lėkščiuoti) arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis;

15.2. draudžiama naudoti trąšas ir pesticidus ar kalkinti žemės ūkio naudmenas;

15.3. draudžiama sausinti arba kitaip keisti teritorijos hidrologinį režimą;

15.4. apribotas ganomųjų gyvulių skaičius 1 hektarui, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai.

Jeigu šienavimo ar ganymo terminai konkrečioje teritorijoje nėra reglamentuojami (specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais), šienavimas pradedamas nuo birželio 15 d. ir užbaigiamas iki spalio 30 d. (jei ganomi gyvuliai – ganiava nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d. ne intensyviau kaip 1 SG vienam hektarui). Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) ganyklose arba pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius) iki spalio 30 d.

Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytuose EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių (specifinių pievų) plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d. Nustatytuose šlapynių plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d., nušienauta žolė bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučiai turi būti pašalinti iki kitų metų kovo 1 d.

16. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ už žemės ūkio paskirties žemės plotą, kuriam yra taikomas tik vienintelis taisyklių 15.3 papunktyje numatytas draudimas, neleidžiantis sausinti ar kitaip keisti hidrologinio režimo, teikiama tik tuo atveju, jeigu deklaruotuose žemės ūkio naudmenų plotuose nėra anksčiau

įrengtų sausinimo sistemų arba jeigu anksčiau įrengtos sausinimo sistemos yra nurašytos ir nefunkcionuojančios.

17. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ pareiškėjas privalo tvarkyti miško teritoriją, laikydamasis nacionalinių teisės aktų bendrųjų reikalavimų ir papildomų konkrečiai vietai taikomų privalomųjų apribojimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačių miškų savininkais, vidinės miškotvarkos projektuose ar kitų veiklą saugomoje teritorijoje, nustatytoje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, reglamentuojančių teisės aktų nuostatose (bent vieno iš jų):

17.1. uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų) medyne, kuris pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių;

17.2. draudžiami ugdomieji miško kirtimai ir brandžių medžių iškirtimas, bei draudžiami arba ribojami sanitariniai miško kirtimai, leidžiant palikti tam tikrą skaičių džiūstančių ar išdžiūvusių medžių 1 ha;

17.3. plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

17.4. vykdant sanitarinius miško kirtimus retinimo amžių (21 metai) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai.

18. Visais atvejais valdoje ar jos dalyje medynui žuvus dėl *force majeure*, taip pat mišką privalomai iškirtus dėl masinio ligų ir kenkėjų paplitimo grėsmės, arba įvykdžius kitus kirtimus, dėl kurių paraiškoje nurodytų įsipareigojimų įgyvendinimas tampa neįmanomas, pareiškėjas privalo apie tai informuoti Agentūrą. Parama už einamaisiais metais iškirstą ar žuvusį medyno plotą neskiriama.

19. Pareiškėjas tik tada gali kreiptis paramos dėl apribojimo, numatyto taisyklių 17.3 papunktyje, jei kirtimai saugomose teritorijose, atlikti laikantis nustatytų apribojimų, buvo vykdomi ne anksčiau kaip 2004 m. gegužės 1 d., ir pareiškėjas pagal tą patį apribojimą tame pačiame plote nesikreipė paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Natura 2000“ išmokos“.

20. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta kompensacinė išmoka.

21. Paramos gavėjas įsipareigoja teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS

22. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už vieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą:

22.1. 54 Eur už vieną ha ariamosios žemės;

22.2. 70 Eur už vieną ha natūralių ir pusiau natūralių pievų.

23. Parama už ariamąją žemę neskiriama, jei:

23.1. pareiškėjas žemės ūkio naudmenas, kurios kompetentingos institucijos (Aplinkos ministerijos) nustatytos kaip EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių (2140 *kopų varnauogynai, 2320 pajūrio smėlynų tyruliai, 2330 nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 6120 *karbonatinių smėlynų pievos, 6210 *stepinės pievos, 6230 *rūšių turtingi briedgaurnai, 6270 rūšių turtingi smilgynai, 6410 melvenynai, 6430 eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 aliuvinės pievos, 6510 šienaujamos mezofitų pievos, 6450 *miškapievės) plotai, deklaruoja pagal vieną iš I–III ar V grupės TI klasifikatoriuje nurodytų žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriaus kodų;

23.2. pareiškėjas lauką, kuriame taikomas reikalavimas, draudžiantis suarti pievas ar ganyklas (taip pat ir lėkščiuoti) arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis, deklaruoja kaip ariamąją žemę arba TI klasifikatoriaus kodais GPA, GPŽ.

24. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už vieną miško hektarą:

24.1. 272 Eur už vieną ha (pirminiu ne ilgesniu kaip 5 metų laikotarpiu, t. y. pirmuosius penkerius metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose ir kai pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

24.2. 200 Eur už vieną ha (pasibaigus pirminiam 5 metų laikotarpiui) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose ir kai pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

24.3. 155 Eur už vieną ha – kompleksinio apribojimo atveju, kai draudžiami ugdomieji miško kirtimai ir brandžių medžių iškirtimas, bei draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuočių skaičių 1 ha;

24.4. 156 Eur už vieną ha – kai plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

24.5. 62 Eur už vieną ha – kai vykdant sanitarinius kirtimus draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius.

25. Paramos suma apskaičiuojama atitinkamai pagal į „Natura 2000“ teritoriją patenkančių plotą, kuriame yra taikomas bent vienas iš taisyklių 15 ir 17 punktuose nurodytų papildomų draudimų ar apribojimų. Pareiškėjams neteisingai nurodžius valdos ar jos dalies buvimo „Natura 2000“ teritorijoje faktą, paramos suma apskaičiuojama pagal nustatytą faktą, tačiau sankcijos netaikomos.

26. Jeigu naudmenų ar kitų plotų nedeklaravęs, tačiau jų nuosavybės ar valdymo teisę turintis asmuo praneša nurodydamas kadastrinį arba unikalų numerį apie pareiškėją, kuris einamaisiais arba praėjusiais metais neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, arba yra gaunamas skundas, pranešimas ar kita informacija apie galbūt netiksliai ir (arba) neteisėtai pareiškėjo einamaisiais arba praėjusiais metais valstybinės žemės deklaruotą plotą, parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigrąžinama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimo (žemės ūkio veiklą, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo bei kitus minėtos veiklos fakto patvirtinimo dokumentus) bei žemės valdymo

teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus, o jei deklaruoti plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisę pagrindžiančiais dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos (dirbimo) faktą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype ir žemės valdymo teisę (pagal žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus ir bendraturčių sutikimus, nustačius deklaravimo teisėtumą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype), išmokos mokamos, o išmokėta parama nesusigrąžinama. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla ir (arba) kuriuos deklaravo neturėdamas žemės valdymo teisės, taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo, numatytos šių taisyklių 35.2 papunktyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

IX SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

27. Pareiškėjas (arba teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjo įgaliotas asmuo), siekdamas gauti kompensacinę išmoką už deklaruotą žemės ūkio paskirties žemę ir (ar) mišką, pateikia paraišką, vadovaudamasis paraiškos teikimo metu galiojančiomis TI taisyklėmis.

28. Paraiškų teikimo pradžios data nustatoma kiekvienais metais atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Paraiškų pildymas, deklaruojamų laukų įbraižymas, paraiškų teikimas, pavėluotas paraiškų teikimas ir paraiškų duomenų keitimas vykdomas TI taisyklėse nustatyta tvarka. Informacija apie pareiškėjo pateiktą paraišką pateikiama Agentūros informaciniame portale <https://portal.nma.lt> (toliau – Portalas), taip pat minėta informacija gali būti gaunama ir kitais TI taisyklėse nurodytais būdais. Pareiškėjas laikomas informuotu apie paraiškoje esančias klaidas, apie patikros vietoje nustatytus neatitikimus nuo informacijos apie jas paskelbimo Portale dienos.“

29. Kvietimą teikti paraiškas skelbia Agentūra pagal Ministerijos sudarytą grafiką. Kvietimas skelbiamas bent viename iš šalies dienraščių ir Agentūros bei Ministerijos interneto svetainėse (Ministerijos – www.zum.lt, Agentūros – www.nma.lt).

30. Kvietimas gali būti skelbiamas ir kituose leidiniuose, internete bei kitais būdais.

31. Teikdamas paraišką, kai deklaruojami pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti:

31.1. arba rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis;

31.2. arba notaro patvirtintą bendraturčių įgaliojimą, kai paraiška pateikiama vieno iš bendraturčių vardu. Įgaliotasis asmuo privalo užtikrinti atitiktį reikalavimams (reikalingiems paramai gauti visam deklaruotam plotui), prisiimti visus įsipareigojimus pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“;

31.3. dokumentus, kurie yra numatyti viename iš taisyklių 10.4.2.1.2–10.4.2.1.3 papunkčių arba taisyklių 10.4.2.2.1 papunktyje.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO TVARKA

32. Priemonę administruoja Agentūra pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo tvarkos aprašus.

33. Savivaldybės (seniūnijos), ŽŪIKVC ir Agentūra vykdo TI taisyklėse nurodytas funkcijas.

XI SKYRIUS

SANKCIJOS

34. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Programos administravimo taisyklėse ir Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

35. Priemonei taikomos specifinės sankcijos:

35.1. dėl vėlavimo pateikti paraiškas:

35.1.1. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

35.1.2. pavėluotai pateikus prašymą dėl paraiškos duomenų keitimo, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.;

35.1.3. paraiška, pateikta pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui, nepriimama, išskyrus atvejus, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (*force majeure*) (pvz.: pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai);

35.2. dėl neteisingo deklaravimo skaičiuojamos remiamos grupės lygiu:

35.2.1. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 proc. faktinio remiamos grupės ploto arba 2 ha, einamaisiais metais parama pagal remiamą grupę mokama už faktinį remiamos grupės plotą, sumažintą 1,5 karto, iš faktinio remiamos grupės ploto atėmus remiamos grupės deklaruoto ir faktinio remiamos grupės plotų skirtumo dydžius;

35.2.2. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 iki 10 proc. faktinio remiamos grupės ploto, pagal šių taisyklių 35.2.1 papunktį apskaičiuota sankcija sumažinama 50 proc., jei tam paramos gavėjui nebuvo skirta jokia su priemone susijusi sankcija už deklaruotą per didelį plotą;

35.2.3. kai paramos gavėjui buvo pritaikyta sankcija vadovaujantis taisyklių 35.2.2 papunkčio nuostatomis, o kitais paraiškų teikimo metais tam paramos gavėjui turi būti skirta kita sankcija dėl neteisingo deklaravimo priemoneje remiamos grupės lygiu, iš paramos gavėjo susigražinama sankcijos suma, kuri buvo sumažinta praėjusiais metais pagal taisyklių 35.2.2 papunktį ir taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo pagal taisyklių 35.2.1 papunktį;

35.3. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su priimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai);

35.4. už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos dydis apskaičiuojamas pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

35.5. dėl atskirų žemės ūkio naudmenų (išskyrus esančių namų valdos žemėje) plotų nedeklaravimo:

35.5.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., parama pagal priemonę sumažinama 1 proc.;

35.5.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 2 proc.;

35.5.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 3 proc.;

35.6. dėl nustatytų draudimų ar apribojimų, nurodytų 15 ir 17 punktuose, nesilaikymo, parama pagal atitinkamą remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama;

35.7. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.2 papunktyje nurodyto reikalavimo, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

35.8. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.4 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti Trąšų naudojimo ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, apskaitos žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

35.9. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.3 arba 10.4.1.5 papunkčiuose nurodytų reikalavimų, jam taikomos sankcijos taisyklių 35.4 papunktyje nurodyta tvarka;

35.10. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.6 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

35.11. jei patikrų metu deklaruotame lauke nustatomas neatitikimas, susijęs bent su vieno žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijaus, numatyto taisyklių 10.4.1.1.1–10.4.1.1.6 papunkčiuose, įgyvendinimu, laikoma, kad paramai netinkamame plote (lauke ar lauko dalyje, kuriuose nustatytas pažeidimas) yra neteisingo deklaravimo atvejis;

35.12. už deklaruotą pluoštinių kanapių lauką, nemokant kompensacinės išmokos, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikia Pažymos apie pluoštinių kanapių augintojus ir pluoštinių kanapių mėginiuose nustatytus tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekius arba jei Valstybinės

augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pažymyje nurodoma, kad THC kiekis viršija 0,2 proc.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

35.13. jei patikrų metu deklaruotame lauke konstatuojamas medyno žūtis arba privalomojo miško kirtimo faktas, parama pagal remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama ir apribojamas tolesnis pareiškėjo dalyvavimas įgyvendinant priemonę, atsižvelgiant į VMT specialistų išvadas ir rekomendacijas.

36. Atliekant ilgalaikių sankcijų išskaičiavimą, atsižvelgiama į pateiktų paraiškų pagal kitas Programos priemones pateikimo datą ir mokėjimus. Ilgalaikės sankcijos yra išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas, priskaičiuotos paramos sumos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytoja yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos sumos, priskaičiuotos pažeidimo nustatymo metais.

37. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DR5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai) skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas, tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

38. Kilus abejonių, kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai.

39. Paramos susigrąžinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai pareiškėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos. Tokiu atveju pareiškėjas netenka teisės dalyvauti pagal priemonę ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.

40. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą, atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje, tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas.

41. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos paramos sumos.

42. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų ir apribojimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) bei išimtinių aplinkybių atveju, jei pareiškėjas ir (arba)

paramos gavėjas per 15 darbo dienų nuo tada, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie šią aplinkybę, raštu informavo ir pateikė tai įrodančius dokumentus Agentūrai. Išnykus nenugalimos jėgos aplinkybėms, pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai privalo toliau laikytis prisiimtų įsipareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

XII SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

43. Paramos gavėjui perleidus (pardavus, išnuomojus ar kitu panašiu su atitinkamais gamybos vienetais susijusiu sandoriu) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotą valdą arba dalį valdos po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų paramos skyrimo sąlygų ir reikalavimų pagal priemonę, valdos perleidėjui parama neskiriama. Tokiu atveju parama skiriama valdos perėmėjui, jei:

43.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 8 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą. Valdos perdavimo atveju, kai valdos perdavėjas yra miręs, valdos perėmėjas pateikia valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

43.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perleidėjo paraiškos pagal priemonę;

43.3. valdos perleidėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (netaikoma perleidėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų ir (arba) mokesčių mokėjimo terminai).

44. Valdos ir (arba) dalies valdos perleidėjas / perėmėjas privalo atnaujinti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registre, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, reikalavimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

45. Jei visa valda arba dalis valdos perduodama po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką ir įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus pagal priemonę, jis turi informuoti Agentūrą apie valdos perdavimą. Valdos valdytojo mirties atveju valdos duomenis atnaujinti ir Agentūrą informuoti apie valdos perėmimą (po valdos valdytojo mirties) privalo paveldėtojas, kuris tęsia valdoje ekonominę veiklą.

46. Žemės ūkio valdos perleidimo atveju, kai valda yra perduodama kitam žemės ūkio veiklos subjektui, kuris buvo įregistravęs valdą iki perleidimo, sujungtoms valdoms paliekamas perėmėjo valdos atpažinties kodas, o valdos perleidėjo unikalūs valdos atpažinties kodas pripažįstamas negaliojančiu.

47. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

48. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d., atnaujina savo valdų registracijos duomenis Valdų registre.

XIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

49. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

50. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų įvedimą ir patvirtinimą PPIS (kai paraiška pateikiama savivaldybės / seniūnijos darbuotojui) atsakingos savivaldybės (seniūnijos). Savivaldybė (seniūnija):

50.1. gavusi iš Agentūros arba ŽŪIKVC informaciją apie paraiškose nustatytus netikslumus ar paraiškų vertinimo rezultatus, apie tai informuoja pareiškėjus;

50.2. norėdama gauti informaciją apie pareiškėjus, kreipiasi į Agentūrą;

50.3. atsako už jai teikiamų pareiškėjų asmens duomenų apsaugą teisės aktų nustatyta tvarka;

50.4. saugo ir prireikus nustatyta tvarka Agentūrai teikia Paraiškų priėmimo ir (arba) Prašymų pakeisti paraiškų duomenis registrus;

50.5. perduoda Agentūrai kitus dokumentus.

51. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo ir keitimo darbų organizavimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

52. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

53. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos Audito Rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

54. Pareiškėjai už taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų nesilaikymą, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

55. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskusti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

56. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

57. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti ŽŪIKVC generaliniam direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

58. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

59. Pasikeitus taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Nr. [3D-135](#), 2019-03-12, paskelbta TAR 2019-03-13, i. k. 2019-04009

1 priedas. Neteko galios nuo 2017-03-18

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-178](#), 2017-03-16, paskelbta TAR 2017-03-17, i. k. 2017-04509

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
1 priedas

(Išvados apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą forma)

*(Išvados rengėjo pavadinimas / vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninis
paštas)*

**IŠVADA
APIE ŽEMĖS SKLYPE NUSTATYTĄ
EB SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETĄ**

(pildymo data)

(registracijos numeris)

**ŽEMĖS SKLYPE NUSTATYTOS
EB SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETOS PLANAS**

M :10 000

_____miškų urėdija, _____girininkija

(pvz., iškarpa iš Gubernijos miško biosferos poligono ribų plano)

Sutartiniai ženklai:

xxx žemės sklypo ribos

xxx veisimosi vieta (jos dalis), kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams
taikomą minimalų kirtimų amžių

Patvirtinu, kad privataus miško savininkui (*vardas, pavardė / pavadinimas*) nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype (*kadastrinis Nr.*) nustatyta (*EB svarbos paukščių rūšies pavadinimas*) veisimosi vieta.

Žemės sklypo, patenkančio į veisimosi vietą, kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams taikomą minimalų kirtimų amžių ir kurioje draudžiama vykdyti pagrindinius miško kirtimus, **plotas** – ____ **ha**. Miško kvartalo Nr. ____, taksacinio sklypo (-ų) Nr. ____.

Duomenų, kurių pagrindu parengta išvada, šaltiniai (*tinkamą pažymėti*):

Vidinės miškotvarkos projektas, registracijos Nr. _____

Saugomų rūšių informacinė sistema / Miškų kadastro integruota informacinė sistema

Išvados rengėjas (*vardas, pavardė, parašas, data*)

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
2 priedas

(Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalo forma)

PIEVŲ IR (AR) GANYKLŲ TVARKYMO DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Pagal priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Plotas, ha	Lauko šienavimo data	Pastabos
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

3 priedas. Neteko galios nuo 2018-03-20

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-163](#), 2018-03-19, paskelbta TAR 2018-03-19, i. k. 2018-04175

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-356](#), 2016-06-10, paskelbta TAR 2016-06-10, i. k. 2016-16046

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-580](#), 2016-10-12, paskelbta TAR 2016-10-13, i. k. 2016-25026

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-178](#), 2017-03-16, paskelbta TAR 2017-03-17, i. k. 2017-04509

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-163](#), 2018-03-19, paskelbta TAR 2018-03-19, i. k. 2018-04175

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-135](#), 2019-03-12, paskelbta TAR 2019-03-13, i. k. 2019-04009

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-193](#), 2020-03-18, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05690

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo